

1 Oritxi Mahādu-ò

1 Oritxi Hāwā Dohodŷýna Mahādu-ò

1 ¹Paulo jiarŷ Deuxudeewimy deòdumy wāhāre, Jesuisi Kristu deòdŷýna-ki wahe. Jiarŷ waityhydŷýdu seriore Sòteni-wana adee warybereny adiwahinyde. ²Oritxi hāwā dohodŷýna mahādu-ò heka watyyriti adiwahinyde, Jesuisi Kristu òbitidŷýna mahādu-ò, Deuxu hōrō mahādu-ò, hāwy, hābu-wana, ibutumy Jesuisi Kristu ityhydŷýdu mahādu-ò. Tii iny Iòlörenymy heka ratximyhŷre. ³Ruxetòena, ywina-wana adeeren kanakemyidi watxireri, Deuxu iny tyby-ribi, Jesuisi Kristu iny Iòlò-ribi.

⁴Deuxumy reàlàmy watxiwāhāre, Jesuisi Kristu adeereny ruxetòena diwahinydeki. ⁵Ibutumy dori iribi tòerymy ahâte arybena-di, erysydŷýna-di. ⁶Kristu dee rybena akiren y roimyhŷre. ⁷Iribi awahidŷýna rauhenyôreri, kaiboho dori Kristu deòsidŷýnamy teraòmahâte. ⁸Jesuisi arawiòhenananyhyy rarekre bededŷýnana konana-ò, tatxuu òbitimy ixiko-ò, rexilamadŷýnykemy. ⁹Deuxu òbitihyyra. Tii aratobinyra Tariore Jesuisi Kristu-wana rarekremy, iny Iòlörenymy.

¹⁰Jiarŷ adeereny rexitòenyreri Jesuisi Kristunimy iny Iòlörenynimy wiwese wimy wimy bityhynymy marybebenykemy. Wadee awiõre wiribi hitxi hitxidŷý. Wii bitotynytyhymy boibekemy adireny watxiwāhāre, araykyreny-ki, aerysynaren-y-ki. ¹¹Kaiboho waseriore mahādu, wimy taujõmotenyteri. Lòe hetowoludu mahādu kia wako relyyra. ¹²Inyõ Wadee rarybemyhŷre. Ijõ mahādu heka Paulo rityhynymyhŷre ihōrō mahādu wahe, ijõ heka Apôlo rityhynymyhŷre ijõ tasŷ Pedro rityhynymyhŷre, ijõ tahe Kristu rityhynymyhŷre. ¹³Aõherewe, Kristu be iny rihitxihitxinyhŷre. Paulo be itxeò nihikŷ tyre-ki rurure adeereny. Pauloni-di be rasebere. ¹⁴Inyõ he ròratisebenyõre. Krispu, Kaiowanale tahe resebenyre. Tai tahe wabedesamy watxireri. ¹⁵Kiamy ta heka inyõ rarybeke lau rejõnymahâre: —Jiarŷ Pauloni-di rexisebenyre. ¹⁶Tefana hetowoludu mahādu adiratisebenyde. Inyõ reratisebenykeki wanohõti reaõhyyre. ¹⁷Kristu dori aõsebedŷýmy aõkõ diwateònyde Rybewihikýmy

rybemy. Bede erydýyna nihikýmy rybemy aôkô diwateònyde, Jesuisi itxeò-ki lamana ariwòkemy aôkô, kia inydeereny rurureki wahe.

¹⁸Kristu itxeò rubumy ijyy heka ityhydýdukôdu dee itxýtena rare. Biu-ò hedu mahâdu dee tahe, Deuxu ruru kia rare. ¹⁹Kiamy tahe iritidýyna roire: ierysydu mahâdu ersyna-di ariixâwidýnyke. Bede erydu rayky-di adijjönykre. ²⁰Titxibo tahe bede erydu rare. Tyritimy erydu heka titxibo rare. Titxibo tahe wiji dýraxisu rare. Kabede ludu bede ersyna heka Deuxu-ò itxýtedýyna rare. ²¹Bede bede ludu mahâdu röhötinyre bedeerytyhymy. Tai tahe Deuxu iximy rierynanyöhyyre. Kia tahe Deuxudeewire. Iny rybewihikýmy rybe heka iny wixira-ò itxýtere. Kia-di tahe Deuxu iny ritarerri iny rityhynyreki. ²²Judeu mahâdu aôwiwi rýkemy aôbo raremy ratxireri. Judeukôdu mahâdu bede ersydýyna-di rarekemy rijemyhýre. ²³Kristu itxeò-ki lamanamy iny rarybemyhýrenyre. Kia tahe judeu mahâdu riojinyre, judeukôdu mahâdu dee itxýtena kia rare. ²⁴Tahe Deuxu rarirówysyna judeu tule judeukô mahâdu-ò heka Kristu erydýyna tule ruruna rare ihedýñarenymy. ²⁵Deuxu itxýtedýñamymy rybe hâbu bedeery ratyre rare. Deuxu iruruókeki, tii hâbu ruru ratyre iruru rare.

²⁶Waseriòre mahâdu ararirówysyna-di mohötinybenybeke. Betehemy iny ersyna mahâdu-ribi sôweõre, Deuxu rarirówysyna mahâdu. Dinodu mahâdu sôweõre, iny Iòlòtyhy mahâdu-ribi sôweõre. ²⁷⁻²⁸Deuxu heka aôna aôna itxýtena ritare bedeeryhyký mahâdu riixýrudýnykremy. Aôna aôna ruruô Deuxu ritare aôna aôna ruru-di riixýrudýnykremy aôna aôna derare, aô aôkô rare Deuxu ritare aô-di aô aôkô-ò rijanykre. ²⁹Tai dorihe inyô rexityhynykôkemy Deuxuko-txi. ³⁰Kaiboho dori Jesuisi Kristu hörô toite. Tii heka inydee ibutumy rare: ersynamy òbitinamy, tamanamy, tarasanamy rare biu-ò hena wahe. Deuxu kia ibutumy diwahinyde inydeereny. ³¹Kia dori ritina rybe-ki roire: —Inyô rexiwowydynykeki, Deuxu-ki rexiwowydynyke.

2 ¹Waseriòreboho aô hâbu bede erynihiký wese aôkô adeereny anade. Deuxu ² rybetyhydýñanamy ararybekremy. Rybenihikýmy heka rarybeõre. ²Tii sohojile reeryre akirený rarewâhâu, Kristu itxeò-ki lamanale wahe. ³Akirený rarewâhâu waruruômy rarewâhâ, ixýru brebu tahe riwamytatadýñyre. ⁴Wabedeerydýyna erytyhy rybesirahaký-di aôkô rarybereri iny rityhynykemy. Urile tahe Deuxu Tyytyby ruru-di rarybewâhâre. ⁵Hâbu erytyhydýyna aôkô bityhynykemy adi wâhâre Deuxu ruruna tahe atyhynarenymy heka idi toite.

⁶Ityhydýjû umy-ò bede erydýyna-di rarybemahâre. Kabede aômydýñana bede ery aôkô rare. ⁷Kia tahe Deuxu erydýyna tyhyre. Kia heka hâbu mahâdu lau riwòmyhýre. Juhu inydeereny riywinyre. ⁸Kia bede erydýyna inyô wiji Iòlòtyhy mahâdu rieryõre. Kia rierymyhýkeki, Wanyrý wowydyna-ribi itxeò-ki ritamadýñyöhyyre inihe. ⁹Iwese Ritidýyna roireri wese rare: —Rue lobixiöhyyymyhýre, nohõti heka roholâöhyyymyhýre, inywo rieryöhyyymyhýre, aôbo Deuxu riwinyre taluuna mahâdu dee, tamy riwahinskyremy. ¹⁰Deuxu Tyytybytyhymy kia inyboho riteowarixinyrenyre. Ityytyby ibutumy rieryre. Deuxu raykywo-ribi aô ritñynymyhýre. ¹¹Inyle heka iny ixirayky rierykre,

kawese tule Deuxu tyytybydile aõna aõna rierykre. ¹² Bede aõmydýñana aõkõ inydeereny wahisidýýdu rare. Deuxu Tyytyby tahe inydeereny wahisidýydure. ¹³ Kiadile Deuxu wahisidýýna iny reeryrenyre. Kia iny reerydýýnanymahârenyre hâbu bede erydýýna-di aõkõ, Deuxu Tyytyby rybe-di tahe reerydýýnanywâhâre. Kia iny retýnynymahâre iny Deuxu Tyytybytyhy-di mahâdu-ò. ¹⁴ Iny Deuxu Tyytybytyhy-di rýïora mahâdu dee Deuxu Tyytybytyhy aõmydýýna dera. Tamy itxýte rare. Rierykõre. Deuxu Tyytybytyhydile iny rierymyhýre. ¹⁵ Iny heka Deuxu Tyytybytyhydikeki ibutumy rierymyhýre. Inyõ tahe tuu aõmy tuu irybeõna. ¹⁶ Ryberiti-ki roire: —Mobo tahe rieryre Wanryrý rayky, mobo tamy aõ ritýnynykre inyõ aõbo? Inyboho Kristu rayky ijödire, iwesele raraykynymyhýre.

3 ¹Waserioreboho adeereny rarybêöhyyre hâbu Deuxu Tyytybytyhy-di rýira wesemy. Hâbu òrarudu wesemy rýirawesemy adeereny ararybeke. Uladu wesemy Kristutyhydýý-ki rýira wesemy adeereny rarybere. ²Huýsy-di ðedýý araerynadýýnyrenyre u rýsýnatere wesemy aõkõ erydýýnasiramy aõkõ rybe. Kia rýsýna rýsýmy texiywinyötenyte. Wiji tule texihumy aõkõ toitenyte. ³Òrarudu wesemy dori ahâtenyte. Ihärumy, ijàmy atximyhýtenyte. Tai tahe òrarudu mahâdu wesemy ahâte ityhydýýduködu mahâdu wesemy ahâtenyte. ⁴Inyõ rarybekeki: —Jiarý Paulo erydýýnay-ki rare. Ijõ rarybekeki: —Jiarý Apòlo erydýýnay-ki rare. Tiiboho ityhydýýduködu mahâdu wesemy ihýrenyre. ⁵Aõbohe Apòlo, aõbohe Paulo. Deuxu deòdu heka inyboho roire. Inyribiren tetyhynymy teerymahâtenyte. Iwese Deuxu iny sohoji sohoji-ò aõmydýýna riwahimyre wese, tai tetyhynetenyte. ⁶Ta jiarýle rybemy rarybere iny aõty ribòrònomyhýre wese, Apòlo rybe ritýnynyre iny alòbòrònà ribenymyhýre wese rituunyre. Deuxule tahe idimyhýre iwese alòbòrònà riumydýýnymyhýre wese. ⁷Tai tahe tòbòròdýýdu aõ aõkõ rare; ituudýýdu tule aõ aõkõ rare. Deuxule aõwedu wedu heka rare. Tiile ityhydýýdu widýýdu nihiký rarekre. ⁸Tòbòròdýýdu ituudýýdu-wana sohoji wesemy ihýrenyre. Sohoji sohoji tauri wahisidýý ritakremy, iwese sohoji sohoji raaõmysdýýmyhýre wese. Wiwana dori Deuxu dee iny raaõmysdýýmyhýre. ⁹Inyboho heka Deuxu wiòhedýýdu mahâdu roire. Kaiboho tahe Deuxu oworu wese toite. Iwese tahe Deuxu heto wese kaiboho toite.

¹⁰Heto widýýdu deyreve wese retelenyre. Ibutumy Deuxu ruxetðenamya kia rewinyre. Juhumana retidire idi tahe itira ityre reòdònyra. Ywimy biwinybenykre. Awimy bitamadýýnykemy. ¹¹Jesuisi Kristu juhumana wese heka rare, inyõ tiile tarasadu wahe ijõ manaõ teròwymy ritidiôthy. ¹²Ibutumy juhumanatyre-ki relereri. Ijõ womati týrýrýhýký, ijõ prata-di ijõ manatýny-di, ijõ òwòru-di, ijõ òteti-di, ijõ horeru-di. ¹³Kia txuu Kristu txu wahe riteòsinykre aõdibo sohoji sohoji raaõmysdýýmyhýre heòty dori riurihixinanykre. Aõhebo iny rotýýnymyhýreki. ¹⁴Juhumanatyre-ki iny aõmydýýna rýikeki, tii uri iwahisidýýnana ritakre. ¹⁵Iny aõmydýýna rasókeki tii ròõnodýýkre. Ihâre tahe tarasana ritakre heòtyroobymy wahe.

¹⁶Kaiboho Deuxu heto wesemy toitemahâ. Teeryôte aõbo. Deuxu Tyytybytyhy heka aworenky-ki rasýnzymyhýre. ¹⁷Inyõ Deuxu heto wesemy

rahukeki, Deuxu tii rihukre, Deuxuheto dori rare. Kia tahe kaiboho toite Deuxu heto lytytyhy rare, ihõrõtyhy wahe.

¹⁸Ixi itxenadŷŷomy, inyō bedeerymy ixi-di rôhõtinykeki, raitxŷteke tai tahe bedeery inatyhy-ki rareke. ¹⁹Kabede bede eryna tahe Deuxu dee itxŷtena rare. Kia Ritidŷŷna-ki tahe roire: —Bede erynadu tyhy tabedeerydŷŷna-ki Deuxu-ò ròõnodŷŷre. ²⁰Ijõ Ritidŷŷna-ki roire: —Wanyrŷ, bede erydu rayky rieryre. Kia raykywi aõ aõkõ rare, rybetyhy aõkõ. ²¹Iny aõmydŷŷnana-di ixiwowydydŷŷomy, ibutu dori ahõrõ rare. ²²Paulo, Apõlo, Pedro, bede, umy, rubu, aõmydŷŷna wijina, aõmydŷŷna bede kanakre, ibutumy ahõrõ rare. ²³Kaiboho Kristu hõrõ toite. Kristu Deuxu hõrõ rare.

4 ¹Inyboho Deuxu deòdu roire, ibutumy idi mohõtinybenyke tii inykirený ihõyre. Inyboho dori Deuxu aõmydŷŷnana erykõdu tñyndŷŷdu roire. ²Deuxu tñyndŷŷdu òbitihyky rarekemy. ³Wadi rôhõtinykeki awimy aõbo ibinamy aõbo kia tahe wadee aõ aõkõ rare. Aõbo dohodŷŷ tñyndŷŷdu mahâdu wadi rohõtinyke kia wadee aõkõhykyre. Jiarŷ tahe ixi-di dehumy rahõtinyõhymahâre. ⁴Jiarŷ reeryõre inyō aõbinamy wadee rexiwonyke warayky wadee òbiti rare. Tahe ihârele òbitimy iko-ki rare. Wanyrŷ tahe wadi timy rôhõtinyke. ⁵Kia tahe wiji idi timy nohõtiömy. Jesuisi nonanako-ki. Tii tahe kanakreu, ibutumy wasimy aõ rŷira ritŷnynykre, ibutumy iny raykymy rŷira ritŷnynykre. Kia txule ibutumy iny tabedeòby ritakre Deuxu-ribi.

⁶Kia aõna aõna wawese riwawesenanyreri. Apõlo wese tule rewesenanyreri. Kaiboho dori bierybenykemy kia: ierysydŷŷrenyõmy aõbo iritidŷŷnawo-ki ihoore. Kia wese keki, ijõ tñyndŷŷdu ijõ ratyre ryiõthy. ⁷Mobo iny wiribi iwixiramy ihõyre. Aõbohe akire Deuxule aõwiwi adee riore. Ibutumy iribi tetateki tahe aõhererekibo axiwedere. ⁸Kaiboho ibutumy aõ ijõdire. Tatyhytenyte, iõlõ wesemy taditehemynyte iny arawiõhenanyrenyõre. Wadee awire kaiboho iõlõmõ ahâtenyte. Tai jiarŷboho awana ariõlonkyre. ⁹Kiamyre òsana. Deuxu dee heka inyboho deòdŷŷna mahâdu rurukerke mahâdu roire ibutuko-txi, ÿjuko-txi, hâbukò-txi. ¹⁰Kristu òraru-ki itxŷtewesemy jiarŷboho roire. Kaiboho Kristu erydure riki. Jiarŷboho warurukõrenyre. Kaiboho orarudirenryre jiarŷboho inyō waluurenryõre. Kaiboho tahe ibutu luuna toite. ¹¹Ihâre tahe wiji ramamy, bemomomy, tykõmy rekoamyhõyre. Tule sÿywisisidŷŷna rŷiõre. Tule jiarŷboho wahâwâ òbiti ihokõre. ¹²Ihâre inyboho naaõmysdŷŷmyhõde iny debõ-di irukemy. Inyō inydeereny aõbinamy rarybekeki, awilemy inyboho rirawyònomyhõyre. Inyō aõsirahakõle inydee riwinykeki, aõmy rybeõmyke. ¹³Rybebinamy inyboho dee reakeki, ihârele Deuxumy tamy rarybemyhõyre. Rŷnysityby wese inydireny tiiboho retehemyhõyre, ijese ijese wesemy.

¹⁴Kia ròritidŷŷrerri aixŷrudŷŷrenyõmy aõkõ, tahe wiõhedŷŷdumy retirýrerri binadŷŷna lau, iwese inytybyõ tariõre rierynanyre wese. ¹⁵Tahe sôwemy Kristu-ki bede erydŷŷdu rŷire. Sôwemy aõkõ bobohomy rŷirenryre. Kristumy heka jiarŷ sohøjile borenymy rare. Rybewihikõ erysyna-di dori borenymy rãire. ¹⁶Kia dori kaiboho wawesemy boibekemy adirenry.

watxireri. ¹⁷Tai Tximòtxi reteònnyre adeereny. Tii wariòre luu wesemy ratxire. Tii òbiti rare Wanryrÿ-ò. Tai watxi ôhòtireny reake iwese Jesuisi Kristury wese rariamyhÿreki, tule iwese reerynanyre wese ibutu dohodÿýna hetowo-ki. ¹⁸Inyô ixiwowydymy ixidi röhötinymyhÿ iwese arura-ò araoreki. ¹⁹Wanryrÿdeewikeki arakre wylemy arorareny-ò. Tai arierykre ixiwowydymy nohòtidu irybe sohojile aõkõ arierykre, aõhebo rotÿýnyre tule arierykre. ²⁰Deuxu òlona heka rybe sohojile aõkõ rare, rurutyhy heka rare. ²¹Aõbo tahe awityhyre òhòte-di adehemyny aõbo, ada luuna-di ywina-di adehemyny aõbo?

5 ¹Dohodÿýna mahäduy-ki òrarutyhy-di riki toite kia tahe rare: hăbuõ heka tybyhawyytyby-wana roire. Kia òraru tahe ityhydÿýduködu mahädu riòludunyöhyyymyhÿre. ²Kia hyyle ixi-di aõ aõkõ töhötinymyhÿte. Aõhererekibo bede teòtiinyötenyte tahinyömy idi texitödenyöhyytenyte. Hăbu kia riwinyre, ityhydÿýdu mahäduy-ribi biòlòdÿýnyke. ³Jiarÿ akyreny-ki watxiõrerihäre, tahe warybetyytyby awanareny ratxireri, iwese jiarÿ awana ratximyhÿre wesele. Tahe wadohodÿýna ariwahinykre kahâbumy ibinamy riwinyremy. Tahe ityhydÿýdu ributunykeu, ⁴warybetyytyby akirenry rÿireu, Jesuisi Kristu ruru akirenry rÿireu, kahâbu Satanasi-ò biwahinybenyke. ⁵Tai kahâbu umy Satanasi-ò biwahinybenyke ityytyby tahe rahenkyre Wanryrÿ Jesuisi kia nonanatxu-u. ⁶Arybe iximy wydy awi aõkõ rare. Taholaõtenyte aõbo kia rybe-ò; iuri ibutere paõ widÿýna sôwemy rauridÿýra uridÿýna heka òraru wese heka rare. ⁷Idi behubenyke iuri hitxina-di, tahe paõ iuriömy rÿirekre wese boibekemy òbitimy, Kristu tule budòeni xiwedÿýna wesemy inydeereny rurure, iny Pascoareny worana bedehesi dorihe rarÿýnymy rare. ⁸Tai tahe ixena roxina rikiwinyrenyke. Paõ iuri-di ryiömy rakatximyhÿreny. Kia uri paõ òraruihetxina wese rare. Paõ tÿmyra, òbitire, inatyhyre, tii rikiyrenyke. Kia tahe rare òbiti widÿýna wahe.

⁹Adeereny watyyriti rewahinyre òrarudu mahädu roo-ki risiömy, òtadu mahädu-wana boiökemy. ¹⁰Ibutumy òrarudu mahädu-ò aõkõ adeereny rarybere. Iny ibina mahädu, wasidu mahädu, Deuxutyhy luuködu mahädu. Kia-wana noõrenymykeki, bede-ribi ihyyle bexihitxinyke. ¹¹Wiji watyyriti kia wese rewahinyre. Ityhydÿýduy-txi ròtedu òrarudu rarehyykeki, kia roo-ki risiömy tule iny ibina mahädu, Deuxutyhy luuködu, ujõmommy rybedu, wasidu, axaxa momodu, kia mahädu-wana tahe byreömy. ¹²Ityhydÿýduködu mahädu ywisidÿýdu aõkõ jiarÿ rare. ¹³Deuxu dohodÿýduködu mahädu hitxidÿýdu rarekre. Deuxu Ryberitiki roire: —Òrarudu ay-ribi biòlòdÿýnyke.

6 ¹Iny ityhydÿýdu wídee raurenanykeki, aõbohe awire? Erysdu-ò rikidy aõbo ada ityhydÿýdu mahädu-ò rybeke aõbo? Uritere ityhydÿýduole marybekre. ²Ityhydÿýdu mahädu bede bede mahädu ierysydÿýkre. Kia teerytenyöta aõbo. Ityhydÿýdu mahädu bede bede mahädu ierysydÿýkeki, aõna aõna iyja tahe teeryötenyte timy rasÿdÿýnykemy. ³Tahe inyboho ÿju aõmydÿýnana rikieryrenyke. Kiakeki iratyre kabede aõmydÿýnana

rakieryrenyhykye. ⁴Erysydýÿnana ijödikeki, aôherekibo erysydu ityhydýÿdukôdu-ò radymyhÿre. Ityhydýÿdule aôtxi awire. ⁵Kia heka adeereny ixýruna rare. Hâbu erysydu ityhydýÿdu mahâduy-ki ratxiore aôbo ierysydýÿ-ki. ⁶Erysydu ijödihäre ta ityhydýÿdu seriore wii ridyke aôbo ityhydýÿdukôdu erysydu-ò, kia awiore. ⁷Ityhydýÿdu wii ridykeki, kia tahe iaõ bede eryömy rare. Inyô adeereny aômy rotýÿnykeki, urile tahe aôhökýmy rotýÿnykre. Kia heka Inynyrÿ-ò òbitire. ⁸Kaiboho ityhydýÿdu häre aôhökýmy wii tesýnymahätenyte. ⁹Ôrarudu mahâdu-ò, Deuxu Iôlôna uri riwahiötyhy. Kia teeryötenyte, iny ywimynoduô, Deuxutyhy luukôdu, wiriorese-ò ôtadu, hâbu hâwyw wese rexiwahinyhyre ijô hâbu-ò. ¹⁰wasidu, ixidee imynymy nohôtidu, axaxamomodu, jei jeimy rybedu, inywixira aômydýÿnana wyddydu, kia-ò Deuxu Iôlôna uri rawahiötyhy. ¹¹Kaiboho heka juhu kia wese toite. Wiji tahe iny Iôlô Jesuisi Kristu, anasuhode, anaixâwidinyde anatade Deuxu Tyytybytyhy-di.

¹²Ibutumy ariwinyke ixidee wikeki ibutumy aômydýÿnana tahe iwidýÿ awiore. Ibutumy arotýÿnyke ixidee wikeki, aô aôkô tahe waumy-di rarekemy raremyhÿ. ¹³Rýsýnaheka weryri-ò ralòmyhÿ kia-ò heka ihýmyhÿre. Kia heka Deuxu wiwanale rahukre ikonana-ò. Umy heka òraru-ò sohojile aôkô rÿire. Deuxu umydikemy dorihe riwinyre. ¹⁴Deuxu Inynyrÿ riixixanyre rubu-ribi. Tule iny kidiiixixanykre taruru-di. ¹⁵Iny umy heka Kristu rareasa rare. Kia aôbo teerytenyöte? Kabe Kristu rareasa aderana-wana rabutukre, aôkôrehe. ¹⁶Inyô hâbu aderana-wana roikeki, sohoji umyhyyle wiwana roireke. Kia teerytenyöte aôbo? Kia Tyyriti Iritina-ki roimyhÿre, hâbu hâwyw-wana sohoji umyhyyle wiwana roireke. ¹⁷Moo Wanry-wana ributunykeki, sohoji Deuxu Tyytybyle rareke. ¹⁸Ôraru-ribi teorehemy atximyhÿbenyke Ijô òraru inyô riwinykeki umywo-ribi nodu aôkô rare. Ôta òta òraru tahe inyô riwinykeki, kia ixiumy òludu òraru-di reake. ¹⁹Aumy Deuxu Tyytybytyhysy rare. Kia aôbo teeryöte? Deuxu rexiwahinyre awo-ki rasýnyhyymy rarekremy. ²⁰Kaiboho aumy wedu aôkô atxitenyteri. Jesuisi Kristu adee rurureki. Tii òwynihiký-di anadyde, Kia tahe aumyreny-ki Deuxu-ò beàlåbenyke, òbitimy bexisýnyke aumyreny-di.

7 ¹Attyriti dýÿraxy rerawyönyrer. Kia rare: hâbu hâwyw-ò
aderexiöhyykeki, kia heka awire. ²Hâbu tahâwyddihyyle rareke, tule hâwyw tahâbudihyyle rareke òta òta òraru dori sôwerek. ³Hâbu tahâwyw-ò umy wahisidýÿna tamy riwahinyke. Hâwyw tahâbu-ò umy wahisidýÿna riwahinyke. ⁴Hâwyw taumywedu aôkô rare, ihâbu iwedure. Tule hâbu taumywedu aôkô rare. Ihâwyw iwedure. ⁵Wiòmysadýÿomy. Urile rexitönenykemy aôutxu-ò wii riòmysanykre. Urile ixideewimy wiwana ratxiike. Idi wiwana roikre Satanasi riixiranyheny bededýÿnana rijerek. ⁶Kia warybe bede ywina aôkô rare. Urile wadohodýÿna rare. Adeo awikeki, tuu bityhynybenykemy. ⁷Ibutumy hâbu wawese rÿirakeki, awire. Iny sohoji sohoji tahe, Deuxu bede ywisidýÿna tamy riwahinyra ijô wiribi lahitxi ihÿre. ⁸Ixiyh mahâdu-ò wytese mahâdu-ò wadohodýÿna rewahinyre: wawese hyy rÿirakeki, awire. ⁹Ixiweduôkeki, tahe boikre, tii arasahyy mabekelau. ¹⁰⁻¹¹Hâbu

hāwyymy heridu-ò warybe rewhinyra, tahe warybe aōkō rare, Wanryr̄ rybe. Kia rare: Hāwy uritere tahābu ririōhykye. Hāwyō tahābu-ribi rexihitxinykeki, ijō-wana roiōke ada tahābuwanale ixyby roike. Tule hābu uritere tahāwy yy risiōmy. ¹²Ijō-ò warybe rewhinyra Wanryr̄ rybemy aōkō: Ityhyd̄ȳdu seriōre ihāwy yy ityhyd̄ȳdukōdukeki, uritere iatysyōmy hāwy yy tii-wana rarekemy ratximyhyreki. ¹³Hāwy yy ityhyd̄ȳdu ihābu ityhyd̄ȳdukōdukeki, tule uritere iatysyōmy tahāwy yy-wana rarekemy ratximyhyreki. ¹⁴Hāwy yy dori ta hābu ityhyd̄ȳdukōdu riōbitinymyh̄re rityhyd̄ȳnymyh̄ tii-wana ratximyhyreki. Hāwy yy ityhyd̄ȳdukōdu iwesele ta hābu risyñyre. Aōkōkeki ariōre ityhyd̄ȳdukōdumy raremyh̄. Ka tahe rityhnyreri. ¹⁵Ityhyd̄ȳdukōdu resekeki ixinamy rake. Kia wesekeki, ityhyd̄ȳdu ritaam y aōkō ih̄yre. Kaiboho ywina-di boibekemy Deuxu ratximyhyre. ¹⁶Hāwy yy, teeryte ta hābu rityhnykre aōbo, ada aōkōre aōbo? Aōkō, teeryōte.

¹⁷Iwese Deuxu iny sohoji sohoji rihitxihitxinyre wese, boibemahāke. Iwese atximahātenye wese Deuxu anatadenydeu kia wese boibeke. Kiamy heka reerynanimahāre ibutumy dohod̄ȳna-ki. ¹⁸Inyō notyky resyna-di bityhnykeki, kaweselemy mabeke. Inyō ötyky resyna-di aōkō bityhnykeki, juhuu tatemahā wese mabeke, notyky resyd̄ȳomy. ¹⁹Notykyresy aō aōkō rare, ityky resykō tule aō aōkō rare. Deuxu bede ywina ywid̄ȳna, kia heka aō wihiķ rare. ²⁰⁻²¹Iwese Deuxu ibutumy iny ditade wese, juhu wid̄ȳnalemy mabeke. Deòdumy aōbo tetyhnyte, tahe tuhyymy mabeke. Awedudeewimy bexihuokeki tahe, idi make araokorore-ribi bohonykeki, tahe make. ²²⁻²³Deòduo-ò Deuxu ritakemy rarybekemy, tahe rityhnykeki, tii raōkōrō-ribi rohonyra Deuxu rue-ò òkresyō mahādu rityhnyrenykeki, tiiboho deòdu roire. Deuxu aradyra òwyhyk̄-di tai tahe hābu deòdumy aōkō boibeke. ²⁴Ityhyd̄ȳdu seriōre, iwese atximahāte wese adee tarasanamy Deuxu rarybereu, kia wesele boibeke.

²⁵Ijadōma-ò bede ywinamy Wanryr̄ Deuxu tarybe diwahinyōde. Ihārele wadohod̄ȳna adee ariwahinykre kialemy. Deuxu dori tatōnamy riwaōbitinyre. ²⁶Aōhebo kowa rot̄ȳnyre, awi aōkō rare. Kia tahe aratohonykre: Iwese iny ratximyhyre wesehy, boibeke. Tii tahe wadee awire. ²⁷Kai aōbo hāwyymy heridu tate. Tahe ixihitxid̄ȳmy nohōtiōmy. Kai aōbo hāwyymy heridu aōkō tate. Tahe hāwyymy herimy nohōtiōmy. ²⁸Tahe hāwy yy-wana boikeki. Tii ḥoraruna aōkō rare. Tule ijadōma roikeki tule ḥoraruna aōkō rare. Ibutu iny heridu iaōmyd̄ȳ-ki aōhōk̄my rot̄ȳnyrenyke. Ilau jiar̄y adeereny rarybere inyō aōhōk̄my rot̄ȳnyheny. ²⁹Beded̄ȳnana he iōhōre. Tai tahe adee rarybere waseriōreboho, inyō heridu ixihyno wese ratxikemy. ³⁰Iny bedewomy ratxirerí, ixibedewod̄ȳ-ribi tōhōti rosake. Iny deysamy ratxirerí, deysa-ribi nohōti rosake. Inyō aō riwymyhyré, ihokō wese rot̄ȳnyke. ³¹Kabede aōna aōna kai bierysynanykeki iwese ierysyd̄ȳomy bisyñyke. Kia aōna aōna ibutumy ituekre. Beded̄ȳnanahe aōwesele rexihukre. ³²Ixiraōmy ahābenyke, kiamy tahe adee watxiwāhāre. Inyō heridu aōkō Deuxu aōmyd̄ȳna riywiny myhyke, iwese Deuxudeewimy ratximyhykemy. ³³Iny heridu heka bede

aõmydýyna riywinymyhýre, iwese tahäwydeewimy ratximyhýkemy. ³⁴Kiamy rihibitinyre. Häwyy tule heridu aõkõ Deuxu aõmydýyna riywinymyhýre taumy Deuxu Tytybytyhy òbitidýymy. Häwyy heridu tahe bede aõmydýyna-di rõhtinymyhýre tahäbudeewimy riywinykemy. ³⁵Kia aratohodýynryra adeerenywikremy. Kaiboho arataaöthy. Urile anawiõhenanymahäde Deuxu iõhõmyhýreki. Iökõramy ibutumy arahenyrenykemy watxiwähäre.

³⁶Ijadòma tibiedýydu tatibiena-õ òbitimy aõkõ risýnymy rexinohötinymyhýre. Ijadòma tahäbumy herina bede-ò rehemynyre. Tahe tatibiedýyna-di inyõ-wana roikemy idí ihýre, ixinamy roike. Kia òraruna aõkõ rare. ³⁷Weryrybò heriökemy rarurunykeki, tii tahe awire. Tii dori irurudire iheridýynyke heny. Tii ixiumy wedu rare. ³⁸Tahe riheridýynykeki, tii awire. Tule riheridýynyokeki, iratyretyhy awire.

³⁹Häwyy häbu-wana rýihyyke häbu irumy. Rurukeu tahe häwyy aõtixle roike. Urile Wanyrõ Deuxudeewimy. ⁴⁰Tahe wytetesetyhymy ratxihiyykeki, teysamy rýikre. Tuheka jiarõ rahötinyreri. Deuxu Tytybytyhy wawo-ki ratxirerimy idí rahötinyreri.

8 ¹Katahe adeereny ararybekre: Suritxoo-ò rýsýna xiwedýynamy. Inyboho ibutumy bedeery roire. Bede ery iny aõnityhymy rixinohötinyrere. Luuna tahe inywiöhedýydure. ²Inyõ aõerysydumy rexinohötinyrere tii aõwihilky rieryõre. ³Inyõ tahe Deuxu luukeki, Deuxu tii rierymhýre. ⁴Kaa rýsýna suritxoo-ò xiwemy rawahimyhýre. Kia tahe aritýnnykre. Inyboho rieryrenyre suritxoo aõ aõkõ rare. Sohohjhy heka Deuxu rare. ⁵Iny deuxu aõ òta òtalemy rinimymhýre biu-ki, bede-ki. Iwese deuxu sôwemy ihýre wese wedu sôwe rare. ⁶Inydeereny Deuxu sohofile rare. Inytybyreny. Tii ibutu aõna aõna riwinyre. Tamy inyboho roire. Tule inydeereny Wanyrõ sohofile rare, Jesuisi Kristu. Tii ibutu widýydure. Tii ratximyhýre xiery inyboho ratximyhýrenyre. Tamy inyboho roire.

⁷Tahe ibutumy kia iny rieryõre. Iny sôwemy suritxoo iny reòwarimy rýira. Tii riki ixiwenadumy riroxikeki, tai òraruna tuu relemyhýre. ⁸Rýsýna aõkõ riwatyhennyrenyra Deuxu-ò. Tai roxihen y rýire. Rikirýsýrenyokeki, rikiõnonyrenyöthy. Rikirýsýrenykeki, aõ rikitarenyöthy. ⁹⁻¹⁰Bexiebenyke. Urile ityhydýydu aokõdu ixihe-ki iatysyömy, aurihixinahe-ki. Suritxoo hetowo-ki inyõ umy robikeki teroxiterimy, tii tule ijõ rýsýmy rexiwonyre, xiwe rýsýmy. ¹¹Tai tahe aõraru-ki aseriore atyhyna-ki òraruna-txi resekre. Tamy Kristu tarasamy rurure. ¹²Kiamy ityhydýydu seriore-ò taõraranunyteki, tule Kristu-ò texiõrarunyte. ¹³Tai rýsýna òraru-ki ityhydýy-ki waseriore òraruna-txi resekeki, jiarõ kia rýsýna ariroxiöthy, waseriore òraru-ki.

9 ¹Jiarõ adeereny rexihyymy watxiwähäre. Jesuisi teòdýynamy jiarõ watxiwähäre. Jesuisimy, Inynyrýreny my rabiõremy tahötinymahätenyte aõkõ, Jesuisimy rabire. Waõraru-ki kaiboho ityhydýydumy toite. Deuxu dee waõmysýdýy òraru-ki ayreny-ki. ²Inywitxiraõ-ò õsana Deuxu deòdýynakömy watxiwähäre. Adeereny tahe inatyhymy Deuxu teòdýynamy wâhäre kaiboho dori wateòdýyna urihixinamy ahätenyte Deuxu dee.

³Kia tahe warawyòdýyna rare iny witxiraõ-ò: ⁴⁻⁵Jiarý ariroxikeki, ariõkeki, tai aõkõhe awilere. Ityhydýdu hãwyö-wana, wawana aridykekõ aõbo awileke. Kawese ibutumy Deuxu teòdýyna mahâdu rotýymyhyre, tule Jesuisi seriore, tule Pedro. ⁶Jiarý, Banabewanahyyle raaõmysydýwähäre iny aöreny tarasanamy. Kia rikirirenykeki, awikeki, aõbo. ⁷Inyõ aõbina-ò rakeki, ta aõ aõbo riòwynyke? Aõkõre. Inyõ oworumy uva bederaty ribrònkye-wana, bederatyõ aõbo ritôleke. Inatyhymy inyõ teôte asi-ò riyrubunymyhykeki, ihowýsymy aõbo riõmyhyke? Kohe, riõmyhyke. ⁸Kabexe hâbu wese aõbo jiarý rarybereri? Tule tahe bede ywina tyriti aõbo riritinymy rýimyhyre. ⁹Moisesi bede ywina ritidýna-ki rýimyhyre: —Broreniry itaaõmyhy maixõmo tyre rariamy risymyhyre. Deuxu aõbo broreni riwotõenymyhyre. Aõkõre. ¹⁰Tahe waõrareny-ki aõbo kia rarybere. Kohe. Inyõ ròbròmyhyre, iyremy ritakemy röhõtinymyhyre. Tule inyõ riõrõmyhyre, ijõõ ixidee ritakemy röhõtinymyhyre.

¹¹Deuxu Tyytybytyhy aõmydýýnanamy adeereny anaerynanykeki, idi aõna aõna aribirený aritaleke, aõbo? Kia aõnityhyre aõbo? ¹²Iny witxira aõ aribi ritake-wana, jiarýboho iratyre iu arötarenýkemy arotýýnyrenyke. Tahe tiu ròtaõhyre. Deuxu Rybewihiký týnydýyna ariokõrõõtyhy. Tai ibutumy aõ witxira witxira riõludunywähäre. ¹³Dohodýyna heto deòdu irysyna ritamymyhyre dohodýyna heto-ribi. Xiwe dinodu aõ rýsýna ritamymyhyre xiwena-ribi.

¹⁴Kia wese Deuxu rarybere; inyõ Rybewihiký ritýnynykeki, ibutumy aõmy reamymyhyre ritamymyhyre, Rybewihiký aõmysydýýbro-ribi. ¹⁵Tahe jiarý aõ aribi retaõhyre tule kia reritinyreri aõ aritakemy aõkõ aribirený. Warybe inyõ riõnonykemy aõkõ watxiwähäre iko-ki tahe arurukre. ¹⁶Jiarý Rybewihiký retýnynymahäre, rexierymahäre dori aritýndýkye. Kia heka aõhôký aõkõ waloosõnadikemy rare. Rybe aritýnynyokeki, heka aõbinatyhyõ wadee kanake inyhe. ¹⁷Ixidee wimy Rybe aritýnynymyhykeki, tai ki aritakre. Ixideewimy aõkõ aritýnynyke-wana, ihârele tahe itýnydýýmy iwahisidýyna wadee roire. ¹⁸Kiake-wana, timybo wawahidýyna ihýre. Kia heka rare. Rybewihiký týnydýý-ò arexiòwynyötyhy. Aõbo inatyhymy wahõrõre, retaõhyywähäre.

¹⁹Jiarý inydeòdumy aõkõ rarehyywähä. Tahe iximy rexideòdunyre sôwemy iny òraru-ribi aritakemy. ²⁰Judeu mahâdu-ò judeu wesemy jiarý rexisýnyre, judeu mahâduõ dori òraru-ribi aritakemy idi watxireri. Moisesi bede ywina yrubudýdu mahâdu dee ixiewesemy rexisýnyre ìòraru-ribi dori aritakemy. Urile jiarý kia bede ywiny rubudýna aõkõ rare. ²¹Bede ywina aõkõ mahâdu dee ixiewesemy rexisýnyre. Urile Deuxu bede ywina dire jiarý Kristu bede ywina yrubudýdu jiarý watxiwähäre. Kia ìòraru-ribi aritakemy jiarý rexisýnyre. ²²Irurukõdu mahâdu-ò waruru aõkõ wesemy rexisýnyre, irurukõdu mahâduõ ritakemy. Ibutu iny deewesemy rexisýnymy rarewähä, aõtxile tiibohoõ aritakemy ìòraruna-ribi. ²³Ibutumy rewinyre, Rybewihiký dee iwiòhedýýdukemy ixi-di wähäre.

²⁴Ijarana ròhõnykeu ijaramy ijaranadu sohjile ròhõnyra. Tiile wahidýyna ritake. Kaiboho maijarenbynyke tii bitakemy. ²⁵Ibutumy ijaradu ixidi rorenymyhyre aõikökõmy rexierynanymyhyre. Kia riwinymyhy wahidýyna

ritakemy. Kia wahidŷýna retybykre. Inydee wahidŷýna tahe retybyötyhy. ²⁶Jiarŷ kawesemy raijaranyre aõ aritakemy. Axiò ijesumy resuwâhâre yhyle rehetenyereri wese aõkõ. ²⁷Waumy-di ròrenyhyywâhâre. Wadeòdu wesemy waumy resŷnyre. Tai dori resŷnyre. Jiarŷ inyõ-ò Rybewiwihiký arityñnykeki, ywimy dehudu wesemy aõkõ arareke, adehuky-ribi riwata lau.

10 ¹Boholabenyke weseriore ityhydŷýdu mahâdu. Inytybyreny kia biuwetyky nonoe rawo-di roimyhý. Tule ahobesòhòký rawo-di reurörenyre. ²Moisesi, iwedu, ibutumy aho-di nonoe-di rexisebenyre. Tai iwedu inatyhymy rityhynyrenyre. ³Deuxu Tytytyby rýsýna sohojile wiwese wesele ibutumy riryšyre. ⁴⁻⁶Deuxu Tytytybyhy mona sohojile ihýre. Bee manay-ribi nade. Mana tahe Kristuweselemy ihýmyhýre. Inynyrý kiamy roiremyhýu. Deuxudeewimy aõkõ riwinymyhýre. Tai rurure bedero-ki. Kia tahe inydeereny bedeery urihixina erysydŷýnamy ratxireri, inyboho-dori aõbina widýýna aõkõ rokohotinyrenykeky, iwese tiiboho riwinyre wese aõkõ. ⁷Inyboho suritxoo tyhydŷýdukomy rokoireke iwese ijo mahâdu tuu rerinanymyhýre wese kôkremy. Ritina-ki roimyhýre: —Tiiboho ronymyhýre riroxikemy, riõkemy. Tahe ritamanyrenyre risinykremy. ⁸Tule òta òtamys rokotŷýnyrenyöke iwese tii riwinyre wese —tai 23.000 iny rurure sohojitzu-u. ⁹Deuxu urihixirenýomyke, iwese tii riwinyre wese. Tai rururenyre hemylala jurutana-ki. ¹⁰Iburaõmyke iwese tii ribuarenyre wese. Tai rubudŷýdu rirubunyre, Rubu Ÿju wahe. ¹¹Kia tahe bede ery urihixidŷýna erysyna inydeereny ratxireri. Riritinymyhýre iny bede erynarenymy. Bededŷýnana konana-ò iõhòmy inyboho roire. ¹²Tahe inyõ ðabitimy rýimy röhötinykeki, tii rexijemys ratxike reseke lau. ¹³Ixitana isirare inydee rehemynyötyhy rikiõludunyötyhy. Deuxu awi rare. Riatyötyhy iõlududŷýna-txi. Tii inydeereny ixitana-ribi ixitarasana riwahinyre. Iny rururenry wesele ixitana rare. Tai rikiõludunyrenyke.

¹⁴Waluuna mahâdu, kaiboho suritxoo luuna-ribi bexiebeny. ¹⁵Adeereny rarybere, kaboho dori abederyrenyre kai bedeerywesetyhymy toiteki. Mohõtinybenyke aõmybo rarybereridi. ¹⁶Deysanamonahyna aõbo ityhydŷýdu mahâdu wowydyna rare Kristu hâlubu wesemy tuu riõreki? Iny paõ rireyrenyre, Kristu umy wesemy aõbo rare? Inydee aõbo wowydyna rare? ¹⁷Inyboho sôwe roire. Urile tahe paõ sohojihyy rare. Sohoji butunahyyymy rare, paõ sohojiribile yre yre rarýsýreu, inyboho sohojilemy roire. ¹⁸@judeu ijoí-ò betehebenyke. Kia xiwe rirýsýrenyreki, xiweribile ritamyhýre. Kia aõbo ðabitire. ¹⁹Timybo jiarŷ rarybereri? Rýsýna aõbo xiwenamy diwahinydeki, kia aõbo aõ rare ada ritxoo aõ aõbo rare. ²⁰Kiamy aõbohe jiarŷ rarybereri? Aõkõre, tuu aõkõ rarybereri. Urile, kia raxiwemyhýre, diabo tyytyby-ò rare. Deuxu-ò aõkõ raxiwemyhýre. Kaiboho diabo tyytyby-ò tamy bexijemys. Tii-wana uritere noõmy. ²¹Wanyrý monamy biõkeki, tai diabo monamy tule biõõke. Wanyrý roxi-ki biroxikreki, tule tai diabo rýsýna rýsýõomykre. ²²Deuxu aõbo iny kidihärudenyke. Inyboho aõbohe ityhyrenyre iratyre?

²³Aōwaxiny tuu botŷnyke.@ aōmydŷnana awire. Ihâre tahe awiõre. Aōmydŷnana ixidee wimy botŷnyke. Urile aōmydŷnana riwióhenanayõhyre. ²⁴Uritere aaōmydŷnana sohojidile nohõtiõmy; tule inywitxira aōmydŷna-txi òhõti beake tai aōwiwhikýmy tamy biwinykre. ²⁵Biròmyhýke ibutumy aõ rŷimyhýre meriadu-ki, nohõtiõmy aõbo raremyhýmy. ²⁶Ibutu bede aōmydŷna Wanry wahidŷna rare inydeereny. ²⁷Ityhydŷdukõdu mahâduõ aratobinymy, kai makeki, biroxike ibutumy aõbo adee kidekre. Dýraksiõmy araykywydyna òraru-ki. ²⁸Tahe adee rarybeki; kia ritxoo xiwe rare. Irýsõomy, kia hâbu raykywydyna òraru-ki tamy ibinare wahe. ²⁹Araykywydyna òraru-ki aõkõ jiarý rarybere, tahe iwitxira òrariki. Ijô hâbu witxira rayky-di aõkõ aritõhõtinymyhýke. Kia òsana inyõ rarybekre. ³⁰Deàlanadile jiarý arioxiwâhákeki, timybo inyõ ibinamy wamy rarybeki. Deuxu-ò dori rexideylydŷnyra. ³¹⁻³²Tai tahe, biroxibenyke-wana, biõbenykeki, aõmy botŷnykeki, ibutumy Deuxu wowydyna-ò botŷnyke. Inyõ atyhyna-di iatysõomy, judeu mahâduõ-ò, judeukõdu mahâdu-ò, tule Deuxu tyhydŷduõ-ò. ³³Ibutu dee rarurunywâhâre tamywikemy. Waaõmydŷnana sohojile aõkõ rahõtinywâhâre ibutu iny aõmydŷna dee rahõtinymahâre tarasadŷmy.

11¹ Iwese jiarý Kristu wesemy watximyhýre wese kaiboho wawesele boibekre.

²Ararybekre: —Kaiboho awirenreky kaiboho dori iwese bede eryna araerynanyre wese ibutumy teyrubunymahâtenyte. ³Tahe ijõmy araerynanykre. Kristu iratiwi ibutu hâbu ratyre rare. Hâbu tahe hâwyrrati ratyre rare. Tule Deuxu tahe Kristu ratiwi ratyre rare. ⁴Hâbu rexitõenyreu, ritýnykyeu tarahety-di, Kristu rityhyñyore. ⁵Hâwyõ tahe rexitõenyceu, ritýnykyeki tarahety-di aõkõ, tii tahâbu rityhyñyore. Tii dori tarade rasymyhýre wese ratximyhýre. ⁶Hâwyõ tarade rihetynyõkeki, tii tarade riorokre. Hâwy tarasylau raixýrukeki, tahe tara rihetynykre. ⁷⁻⁹Hâbu tara rihetynyõmyhýkre dohodŷyna heto-ki. Bera-ò tytyby wesemy Deuxu dee hâbu rare. Deuxu dee hâbu rare. Hâwy tahe hâbu dee-ki rare. Hâbu heka hâwy-ribi aõkõ dori iwidŷ rare. Hâwy tahe hâbu umy-ribi iwidŷ rare. Hâbu hâwy dee aõkõ relere. Hâwy tahe hâbu dee relere. ¹⁰Tai tahe hâwy tara riwòmyhýke. Iu tahe hâbu rityhyñymyhýre ýju òraru-ki. ¹¹Deuxu ityhydŷduy-ki wiwesele wiweselemy ratximyhýre. Hâbu hâwy-di ratxikemy; hâwy hâbu-di ratxikemy. ¹²Iwese hâwy hâbu-ribi relereu wese, hâbu hâwy-ribi reamy raumynymyhýre. Deuxu ibutumy riwinyre. ¹³Kaiboho mohotinybenyke: Hâwy rexitõenyreu, tarade rihetynyke, aõbo ada aõkõre aõbo? ¹⁴Hâbu iraderehemy rýira, tarati rityhyñymyhýre tuu rýira. Kiamy bede riwaerynanyrenyre. ¹⁵Hâwy tahe irade rehemy rýira ixiruxeradŷmy rýira, hety wese tamy iò rarekremy wahe. ¹⁶Inyõ iwitxiramy rexinohõtinykeki, tamy ararybekre, kia wese: Inyyreny-ki kia bede ywina rare ibutumy dohodŷna heto-ki.

¹⁷Aõwesebo botŷnykremy adee ararybekre. Wadee awiõre iwese ahâtenyte wese kaiboho tebutunytenyteu, kia arawiõhenanyõhyre urile

tahe arabinanytyhyrenyra. ¹⁸ Juhuu ararybekre timybo raholaremy: kaiboho texihitxinytenye dohodýnaheto-ki, kia tahe retyhynyrioremy watxireri. ¹⁹ Wiribi bexihitxinybenykeki, tai iny òbiti rýira bierybenykemy. ²⁰ Bibutunymyhybenykeu, Inynyrý roxina aökö terýsýmahätenyte. ²¹ Ijô detiteremy taroxina riwymyhýre inywitxirako-ki. Ijô aõ rimyömyhýreki rama risamyhýre. Ijô tahe sôwetyhymy riömy raitxýtemyhýre. ²² Kai aôbo ahetoore, tai biroximyhykemy, biõmahákemy? Kia wese-ki Deuxu dohodýna heto aôbo tetyhynyöhymahâte. Iaökö rýira mahâdu tule teixýrudýñymyhytenyte. Aõmybo ararybekre. Arawowydydýñyrenykremy aôbo? Aôkore. Tai arawowydydýñyrenyötyhy. ²³ Kia Inynyrý-ribi retare, tule aerynamy adeereny rewhinyre. Kia wahisidýñnadyna txuu, Jesuisi Inynyrý orotxu rimyre. ²⁴ Rexitõenyredi, riòròre, idi tahe rarybera:

—Kia heka waumy rare. Adeereny wahidýñmy watxireri. Kia biwinymyhykreu, watxi õhötireny reakemy.

²⁵ Tule riymyhýre rahudi, tahe bemonia hyna rimyra, idi tahe rarybera:

—Kia heka wadeewimi Deuxu, iny-wana ratximyhyre. Wahälubu òraru-ki kia riwinyre. Kia biõmahäbenykreu, aõu watxi õhötireny reakemy.

²⁶ Tiubo paõ biymahäbenykreu, bemonia hyna-ribi biõmahäbenykreu, warubu rybe tetýnnytenyeri idi adòosekreu. ²⁷ Tai inyõ õhõtiomy riykeki-wana, riõkeki-wana, tii Jesuisi umymy hälubumy òraru-ki ratxireri. ²⁸ Sohoji sohoji taaõmydýñnana-di rohötinykre, idi tahe riymyhýre, riömyhýkre. ²⁹ Inyõ Jesuisi umy-di röhötinyokeki, ixidee aõbinahaký kidiwyntyke. ³⁰ Kia òraru-ki sôwemy binamy ðhyyle toite, tule iny sôwemy rurumy rýira. ³¹ Iny ixi-di rohötinykeki, aõbinahaký rexierykemy, tahe iny rexiöbitinyke. Deuxu tai aõhökýmy rotýñyötyhy. ³² Inynyrýreny inyboho riòbitinymyhyre. Kiamy heka bede mahâdu-wana aökökeki, aõhökýmy rotýñyrenykre. ³³ Kiamy, waserioreboho, roximy bibutunykre, ijô wii biraðbenykre. ³⁴ Inyõ rama risamy rýikeki, taheto-ki riroxike tai rihuõmy rýimyhykre Deuxu ywisidýñna-ki. Adee arehemynykre, ijô kia aõna aõnamy arðerynanyrenykre.

12 ¹ Deuxu Tyytybytyhy bede eryna witxira witxiramy adeereny ararybekre, araerynanyrenykemy. ² Ityhydýñdukôdumy toitemahâu, aõo aradyrenyre suritxoo rybeõhöký-ò. ³ Tai arabedeerynyreri: Inyõ Deuxu Tyytybymy rarybemhyhýkeki, tii rarybeötyhy: Jesuisi ibina rare. Tule inyõ uri rarybeötyhy: Jesuisi Wanryrý rare. Tii Deuxu Tyytybytyhydile tuu rarybekre.

⁴ Deuxu Tyytyby bede eryna witxira witxira sôwemy rýire. Deuxu sohojile tahe iwahidýñdu rare. ⁵ Aõmysýdýñwi-ribi lahitxi rare, tahe Inynyrý sohojile rare tamy rakaaoõmysýdýñyke. ⁶ Aõmydýñna wiribi lahitxi rare, tahe Deuxu sohojile ibutudýñdu rare. Tii iny-ò aõmysýdýñna widýñna riwahinyre. ⁷ Sohoji sohoji tabedeeryna witxira witxira Deuxu Tyytybytyhy-ribi ritamyhýre ibutu iny wiòhedýñmy. ⁸⁻⁹ Inyõ-ò bede eryhyký wahidýñmy ratxireri, Deuxu Tyytybytyhy iwahidýñdure. Ijô-ò tahe rybe bedeerydýñ wahidýñmy ratxireri, iwahidýñdu tiile rare. Ijô-ò tahe ityhydýñtyhy-ki rarekemy. Deuxu Tyytybytyhy iwahidýñdure.

Ijō-ò tahe, òhotibedumy rarekemy. Deuxu Tyytybytyhy risñyre rare. ¹⁰ Ijō-ò tahe, bedeòby widÿydumy rarekemy, ijō-ò rybe-di tñyndÿydumy, ijō Tyytyby erydumy, ijō rybewitxiramy rarybekemy, ijō rybe wiuròdÿydumy. ¹¹ Deuxu Tyytybytyhy sohojile tahe iwahidÿýdu rare. Tii sohoji sohoji-ò riwahinymyhýre ixideewimy.

¹² Iny umy sohojihyy rare. Urile iaõmydÿýnana sôwere. Kia wese ityhydÿýdu rÿira ityhydÿýdu mahäduy-ki, Kristu-ki iny sohojihyyre. ¹³ Sohoji sohoji mahädu-ribi rabutura, ijō judeu mahädu-ribi, ijō judeuködu mahädu-ribi, ijō deòdu mahädu-ribi, ijō deòduködu mahädu-ribi. Wiji tahe Deuxu Tyytybytyhy-di sohoji hörömy iny rÿire. Idi tahe inyboho týximy rÿire. ¹⁴ Umy dori sohoji aõmydÿýnana-di aõkõ rare, sôwere tahe. ¹⁵ Inywa rarybekeki kia rarybekre òsana: jiarý umy aõmydÿýnana aõkõ watxireri, debò aõkõ dori rare. Kia rarybekeki, ihäre ta umy aõmydÿýnanaõlemy ratxireri. ¹⁶ Nohöti rarybekeki: rue aõkõ jiarý rare, tai dori umy aõmydÿýna aõkõ rare, Kia rarybekeki, ihäre ta umy aõmydÿýnanaale ratxireri. ¹⁷ Ibutumy umy ruelemy ratxikeki, timybo rokoholarenkyre. Ibutumy nohötilemy ratxikeki, timybo rue rareke timybo robirenkyre. ¹⁸ Deuxu ibutumy aõ ritidire, titxibo ixideewimy röhötinyre. ¹⁹ Ibutumy aõmydÿýnana wiweselehékÿkeki, timybo raaõmysdÿýnyke? ²⁰ Inatyhymy aõmydÿýnana sôwere. Umy tahe sohojilere. ²¹ Rue debò dee rarybeötyhy: Kai aõ aõkõ tate. Tule ratiheka waò rybeömy: Kaikókeki wadee awike. ²² Kia kÿnyhe. Aõ aõmydÿýnana inydeereny iruruõmy aõmy aõkõ rÿire wese, tii aõwityhy rÿire. ²³ Tule aõbo inydee aõmy aõkõ rÿira tamyhe woreke rÿimyhýre iruxeramy aõkõ rare, iny woreke rÿimyhýre. ²⁴ Aõbo inyumi-ki iruxeramy rare, kia uridÿýomy. Deuxu tahe umy aõmydÿýnana ibutumy ributunyre. Tii aõ ibuturatyre rityhynyre. ²⁵ Kiawese alõreömy umy-ki ibutumy umy aõmydÿýnana wiwana raaõmysdÿýnymyhýre wii riwiõhenanymyhýre. ²⁶ Sohoji aõmydÿýnana txubererekiki, iuhe rubererenyke. Ijō teysakeki inyõ riwowydynykeki iuhe reysake. ²⁷ Boholabennyke, kaiboho Kristu umy mahäduo toite. Ityhydÿýdu sohoji sohoji heka umy aõmydÿýnanaõ wese rare. ²⁸ Deuxu ityhydÿýdu mahäduykile iny rihitxinyre. Juhuu Jesuisi teòdÿýdu mahädu, ihewo-ribi Deuxu rybe tñyndÿýdu mahädu, idi ierydÿýdu, aõwihihiký widÿýdu, òhotibedu mahädu, wiöhedydÿýdu, dinoduvesedÿýnadu, rybewitxira erysydumy. ²⁹ Ibutumy deòdu aõbo roire? Ibutumy tñyndÿýdu aõbo roire? Ibutumy erydÿýdure aõbo? Ibutumy aõwihihiký widÿýdure aõbo? Aõkõre wii ihitxihitxire. ³⁰ Ibutumy ywisidÿý rieryre aõbo? Ibutumy rybe witxira rybedu aõbo? Ibutumy rybewitxira wiuròdÿýdure aõbo? Aõkõre. ³¹ Tahe, eryna wihihikýmy mynymy, atximyhýbenyke. Tahe ariteösnykre tibo ryy.

13 ¹ Ibutumy iny rybe witxira witxira arierykeki, ýju rybe adierykeki, kia tahe luuna-di aõkõkeki, jiarý aõwodÿýna widÿýna wesemy ararekre. ² Jiarý ibutumy Deuxu rybewahidÿý eryna ijödikekki, ibutumy bedeery ijödikekki, hâwâlò iherina-ribi aritake watyhydÿýna kiadikekki, tahe luuna-di aõkõkeki, aõ aõkõ watxireri. ³ Ibutumy waaõmydÿýna iny aõkõ mahädu-ò ariwahinykekki. Waumy Kristu Rybewihiký dee òraru-ki wòsikemy ariwahinykekki, tahe luuna ijoõkekki, kia heka aõkõweseleke. ⁴ Inyõ luunadikeki, ywimy rarekre, awimy

rarekre, ihārukōmy rarekre, luunadikeki, ixityhydŷydukōmy rarekre. ⁵Inyō luunadikeki ihýkŷhýkŷmy aõkõ rarekre. Ixisohojidile aõkõ rôhôtinykre. ⁶Òbitiõna-di deysaõmy, inatyhyle kedleysakre. ⁷Moõ iluunadireki ibutumy aõhebo rotýnykre, ibutumy rityhynykre, ibutumy riraõkre, ibutumy riòludunykre. ⁸Luuna tiu itueõthy, tahe rybe týnydŷna aõutxumy ituekre, rybewitxiramy rybe ituekre, bede eryna erylsynamy tule ituekre. ⁹Inyoho iyrelemy rieryrenyre. Tule iyrelemy ritýnynyre. ¹⁰Aõutxumy tahe kia iyre rexihukre, ibutumy kanaerykre, kia hâbu òbiti tyhy kedehemynykeu, Kristu wahe. ¹¹Uladumy rarewâhâu uladu wesemy rarybere, uladu wesemy ixidi rarewâhâ, uladu wesemy raykywydynanya. Hâbumy relereu tahe, wauladumy nona rerire. ¹²Wiji tahe inyoho rohirenyre, iwese itxerenatýnykowese-ki, kiatxuu tahe, wiòsanamy rokobirenkyre. Katahe iny rieryrenyre txuraõ, kiatxu tahe, iwese tii inyoho dierydenye wese rikiryrenykre. ¹³Tahe inataõ aõmydŷyna rŷire: ityhydŷna, irarõsõna, luuna. Ijõ ratyre tahe luuna rare.

14

¹Luuna-di boibeke ibutu ijõ ratyre. Tyytybytyhy erylsyna bijebenyke. ²Iratyre bijebenyke Deuxu rybe týnydŷna erydŷna. ³Inyõheka rybe witxiramy rarybekeki, hâbu-ò aõkõ rarybereri. Deuxu-ò sohojile rarybere. Inyõ irybe rieryõre. Deuxu Tyytybytyhy rybe tii erydure. ⁴Inyõ Deuxu rybemy rarybemyhýreu, iny-ò rarybereri. Tai riwiõhenanymyhýre, riòbitinymyhýre, riteysanymyhýre. ⁵Inyõ rybe witxiramy rarybere, tilehyy rexwiõhenanymyhýre. Inyõ tahe rybe ritýnynyke wana, dohodŷna mahâdu riwiõhenanyre. ⁶Ibutumy rybe witxiramy rarybekeki, tii tahe wadee awire. Tahe ibutumy Deuxu Rybewihikýmy rierynanykeki, kia iratyretyhy wadee awire. Deuxu rybe týnydŷna tahe, rybe witxiramy rybedu ratyre rare. Wiurôsôdŷydu dide rybe witxiramy rarybeke dohodŷdu mahâdu wiòhedŷymy rarekemy. ⁷Jiarý adeereny ararybekeki, rybewitxira-di. Tiwesebo arâwiõhenanyrenyke. Urile bede erytýmyra-di, erynatyhyhyky-di, inatyhyeryna-di araerynanykeki, kia-di tahe arâwiõhenanykre. ⁸Ka tahe wiudŷna rare. Wyhyhyký jurðawesena ada rerotisõmo wiudŷna kidiwiunykeki, tahe awimy riwiunyõke, timykibo iny rieryke aõbo riwiunyteri. ⁹Tule jurðona òbitimy ritxuronyõkeki, timykibo aõbinadu mahâdu rierykre aõbina-ò nomy rexiywinykemy. ¹⁰Kaiboho tule kiawesere. Inyõ arybe rieryõkeki, tiwesebo rieryke aõmybo tarybetenyeri. Kiawese dori yhydeele tarybetenyeri wese. ¹¹Inatyhymy sôwemy rybe witxira rŷire bede-ki, ibutumy tahe aõna aõnamy rybedu rarybere. ¹²Aõmybo rarybere arierykõkeki, rybedu dee jiarý iny witxira, rybewitxiraõ tamy rare, tule tii wadee rare. ¹³Kaiboho Deuxu Tyytybytyhy eryna teijetenyeri. Tai dohodŷna mahâdu wiòhedŷymy marurunybenyke. ¹⁴Inyõ rybe witxiramy rarybekeki, iòbitidŷynamy rexitõenyke. ¹⁵Rybe witxiramy arexitõenykeki, watyytybyle rexitõenyteri waraykywydyna-ò ralòõthy. ¹⁶Tai tahe aõhebo arotýnykre? Watyytyby-di, warayky-di arexitõenykre. Idi watyytyby-di warayky-di arawiunykre. ¹⁷Kai atyytybyle-di texitõenymyhýteu, timykibo inyõ rierykemy? Idi rarybeke aixitõedŷna rexihukeu. Tii dori arybe rieryõre. ¹⁸Kai tahe inatyhymy awimy texitõenyte, tai

tahe iny aõ rieryöhyyre, idi riwiöhenanyötyhy. ¹⁸ Deuxumy reàlèwâhäre. Jiarý dori aratyrereny rybe witxiramy rarybemahäre. ¹⁹ Tahe dohodýyna mahädu-ò iruyre rybe eremy ierysynamy ararybeke ada sôwemy rybe eremy iwitxira rybemy anarybekeki. Juhule wadee awityhyre ijõ ratyre-ki iny kiawese inatyhymy reerynanyre.

²⁰ Waityhydýýdu seriore uladu raykywesemy aõkõ bexiraykynymyöhyybenyke. Inyery bedeeryhyký wese maraykynbenyke. Aõibina erysynale uladu aõeryõ wesemy boibeke. ²¹ Bede Ywina tyyriti-ki kia rýire: —Kia inydee, hâbu rybe witxira-di anarybekre. Ihäre ta warybe dee tiiboho roholarenyökre. —Kiamy tahe Wanryý rarybere. ²² Inatyhymy tahe iwitxira rybe rybemy ityhydýýdu mahädu dee deòsina aõkõ rare. Kia ityhydýýduködu mahädu dee deòsina rare. Tule Deuxu rybe týnydýýna ityhydýýdu mahädu-ò rare. ²³ Dohodýyna mahädu wii ributunykeu, rybewitxiramy rarybemyhýreki. Ityhydýýduködu mahädu ralõkeki, iny ieryködu ralõkeki, timybo tii röhötinyke. @ taitxýtetenyterilemy idí röhötinyke. ²⁴ Tahe ixityre ityhydýýduködu mahädu ralõkeki, tahe Deuxu rybemy rarybereriò, ralõkeu, tii rexierykre òrarudumy rare, ibutumy aõwòmì roholare tarayky riixixanye. ²⁵ Aõbo tawo-ki riwòmì rýimyhýredi rexierymy ixi-di röhötinykre. Tai resekre tatiowomy Deuxu deàlânamy reàlakremy. Tule rarybekre: —Inatyhymy Deuxu ayreny-ki ratxireri.

²⁶ Aõhebo dohodýyna-ki rokotýnyrenykre waserioreboho wii rikibutunyrenykreu. Kia heka rare: Inyõ wiuõmì kanawiunykre, ijõ tasý Deuxu rybe bede erydýýna kedeerynanykre, ijõ itýnydýýnamy kanarybekre, ijõ rybewitxiramy rybena kanarybekre, ijõ iwiuròsödýýnamy kanarybekre. Aõhebo botýýnybenyke ityhydýýdu wiòhedýýnamy rarekemy. ²⁷ Inyõ rybewitxiramy rybemy ratxire riki, inatxi inataõlemy rarybeke, wihewomy, tule iwiuròsödýýdumy rarybekre. ²⁸ Wiuròsôna ihoõkeki, rybeõlemy ronyke dohodýýna heto-ki. Ixiwanale Deuxu-di röhötinyre, rexitðenymy. ²⁹ Urile inatxi, inataõlemy rybe týnydýýdumy rarybekre wana, ijohonadu mahädu tahe irybe-di röhötintyhyke timybo. ³⁰ Ijöhonadu-ò itýnydýýna rybemy ratxikeki, rybedu rexihudi rarybekre. ³¹ Ibutu dori Deuxu rybemy rarybekre, sohoji sohojimy. Tai ibutumy rierykre, reysakre. ³² Rybe týnydýýdu mahädu rayky, tiile rexierymyhýkre. ³³ Deuxu tahe wimy uriuridýýdu aõkõ rare; tii tahe òbitina widýýdu rare. Ibutu ijõ dohodýyna heto-ki kia wesemy rare.

³⁴ Hâwyty tahe dohodýyna-ki roholamy rýimyhýre rybeõhykymy tai aõwedumy aõkõ. Ywilemy rýirake iwese judeu bedeywidýýna roimyhýre wese. ³⁵ Týýraxinadikeki taheto-ki tahâbu-ò rýýraxike. Hâwyty dohodýyna-ki rarybemyhýre heka ixýruna rare. ³⁶ Timywese tahötintytenyte. Deuxu rybe aõbo aykyreny-ki röhönyre ada kaiboho sohojile aõbo ijõdire.

³⁷ Inyõ rybe týnydýýdumy ixi-di röhötintykeki ada Deuxu Tyytybythy-ò wiòhedýýnamy rarekeki. Timybo rarybekre. Kia waryberiti heka Deuxu bede ywidýýna rierykre. ³⁸ Inyõ kia rityhyñyökeki, tii wile ratyhyödýýökre.

³⁹Iribi tahe waseriore týnydýýdumy boibekemy atxibenkye. Ixinamy rybewitxiramy iny rarybemyhýke. ⁴⁰Ibutumy aõhebo botýýnybenykre. Óbitilemy, ywilemy.

15 ¹Aõtxi ôhõtireny araijaradýýnykre. Kia tahe rare. Rybewihiký iwese adeereny retýnynyre wese, tetyhynytenyte wese, tule tetyhynyhyy ahätenyte. ²Tai tahe tarasanawo-ki ahätenyte rybe teeryhyy ahätenytekí iwese retýnodynýre wese. Aõkõkeki arõtenarený aõtyhy aõkõ adeereny ihýre. ³Juhuuthy adeereny retýnynyre iwese raholare wesemy. Kia rare: Kristu iny òrarurený dee rurure. Kiamy heka ritidýna roire. ⁴Tule mana wabede-ò rahâluure. Inataõ txu idí rýidi tahe, rubu-ribi rexixare, ritidýna rarybere wese. ⁵Rexideòsinyre Pedro dee, idí tahe waõinatxi mahâdu dee. ⁶Idí tahe 500 iny ratyre tuu robire. Kia iny ityhydýýdu seriore mahâdu ibutumy rexibutunymyhýre Jesuisimy robire. Ijõ rurure kia butudýýnay-ribi, tahe ijõ irulemy ihýmyhýre. ⁷Iribi tahe Txiau tuu robire, idí tahe ierydu mahâdu ibutumy tuu robire. ⁸Ihewo-ribi tahe jiarý tuu rabire. Iwese uladu ibededyñnanakõmy reare wese tuu rabire. ⁹⁻¹¹Jiarý ierydu hewo ludu rare. Uritere erydumy wanidýýömy watxiwâhâre, raixýrure wahe. Jiarý dori juhuu ityhydýýdu mahâdu aõhõkýmydýýdu rare. Deuxu ruxetõenale dori aõmy watxiwâhâre. Iruxetõena aõnihikýmy waki riwinyre. Jiarý dori ibuturatyre aõmysýdýýna rewinyre. Tahe jiarý aõkõ wâhâre. Deuxu ruxetõenamy wahâre jiarý aõbo ada tiiboho aõbo adeereny relyrenyre, idí kaiboho tetyhynletenyte.

¹²Kristu rubumy roira-ribi rexixara, kiamy heka rarybemahârenyre. Aõhererekibo inyô rarybereri rurumyhýre-ribi inyô rexixaõkremy. ¹³Inyô tiu rubu-ribi rexixaõkeki, Kristu tahe rexixaõre tarubu-ribi. ¹⁴Kristu rubu-ribi rexixaõre wana, jiarýboho aõmy waryberenyõna idí aõ atyhydýýnaõna. ¹⁵Kristu inatyhymy rexixaõkeki, inyboho Deuxumy ruimy rybedu mahâdumy roire. Kristu ixixana rybemy dori jiarýboho rarybemyhýrenyre. Kiata bohe Deuxu, Kristu riixixanyõlere. ¹⁶Rubumy roimyhýre mahâdu rexixaõkeki, taita Kristu rexixaõre. ¹⁷Kristu rexixaõkeki, ainatyhynarený aõ aõkõ rare. Aõraruile ahätenyte. ¹⁸Tule, ityhydýý-di rurure mahâdu, biu-à ròiöthy. ¹⁹Kabede-ki sohojile inyboho Kristu riraõmyhýreki, inyboho bedewotyhyhymy roire.

²⁰Inatyhymy taheka Kristu rubumy roire-ribi rexixare. Tii juhuuludu rubu bede-ribi dòõsede mahâdumy roirekemy, tai iny tule rekexixarenykre. ²¹Iwese hâbu sohojõ rubu diwyde wese, tule hâbu sohojõ rubu-ribi ixixana diwyde. ²²Iwese Adaõ-ki ibutumy iny rurukemy rýimyhýkemy tule Kristu-ki ibutumy ixixana kiditakre. ²³Kristu bedededyñnana kedehemyhýkreu, rubu-ribi ixixana kòdõhonykre. Kristu juhuu rexixare, ihewomý tahe taeryna mahâdu kidiixixanykre. ²⁴Tai tahe bede konanakre. Jesuisi ibutu wedu mahâdu, bede dinodu mahâdu, Iõlõ mahâdu kanahukre. Tahe ibutumy tyby Deuxu-ò òlõna kidiõkre. ²⁵Jesuisi tahe ibutu ratyre Iõlõmý ratxikemy rarehyykre. Iõludu

mahādu ibutumy iwarawo-ki rŷikre. ²⁶Ioludu konana heka, rubu rare. Tii tule riixāwididŷnykre. ²⁷Ryberiti kiawese roire: —Deuxu tahe ibutumy iwarawo-ki ritidireri. Iximy ritidiōtyhy tii dori tidisu rare. ²⁸Rexihudi tahe tule iRiore ritidikre. Tai tahe Deuxu ibutu iòlomy rarekre.

²⁹Rubumy rŷira ixypy kedexixaõkeki aõhererekibo iny deròwy teratisebenyteri, rubumy roira mahādu hârehékyle wahe. ³⁰Aõhererekibo berebunatyhyhykÿ-txi inyboho iõhärumy ratximahärenyre txuõ txuolemy. ³¹Ibututxu rubu reijemyhÿre. Adeereny wawowydynatyhy watxireri. Jesuisi Kristu Inynyry òraru-ki. Tai heka kia lau rarybemahäre. ³²Häbu mahādu-ò Efesu hawã-ki iròdu debure-ò aõbina wese resumahäreki aõtyhybo aritakre? Inatyhymy aõbo? Rubu rexixaõkeki, rikiroxiryrenye, rikiörenye, biurasõmy dori rukururenkyre. Aõ aõkõ inytyhydŷyna. Kia riki ityhydŷydukõdu mahādu tuu rexirybenyre, abiòwa mahādukeki. ³³Ixi itxenadŷyömy: kia biòwa bina dori iny ixihemy riatymyhÿhÿre. ³⁴Ywityhylemy boibeke, òbitilemy òrarurenymy, sôwemy iny Deuxu rieryõre. Kia heka iny ixyrudŷynarený rare, tai rarybewähäre.

³⁵Tahe inyõ kanarybemyhÿkre: —Timybo rubu kedexixakre. Aõumywesemykre iumy? ³⁶—Itxýte, juhuu alòboróna rabròõkeki tiu txuhuõna. ³⁷Telõho iny ribòrónyötyhy, ityle iny ribòrónyke. Iwese maixõmoty ribòrónyke ada oworuty wese. ³⁸Ibututy-ò Deuxu iraty umy riwahinymyhyre ixideewireki. Deuxu ixideewimy alòbòróna ritxuhudŷynymyhyre timybo? ³⁹Dee ibutumy wiwese wese aõkõ rare. Inyde, iròdude, nawiide, uturade ibutumy tahe wiribi hitxi hitxire. ⁴⁰Biumpy rŷira mahādu tule lahitxire, aõwitxira witxira bedemy rŷira kia wowydynarený wiribi hitxire. Tii-wana wimy rahitxirananyre. ⁴¹Txuu ahādu, taina, ilosõnarený wiribi hitxire. Taina ijõ taina-ribi iruxeratyhyre. ⁴²Tai tahe kia wese rubu-ribi ixixana rŷimyhÿre. Umy rubu su-ò rahâloodŷymyhyre raronyhe txu. Idi tahe irulemy kòdòhònonykre, alòbòróna ruhunymyhyre wese tahe umy tuedeõnaõ. Bede luruhuky-ki rahâloodŷymyhyre, tahe loosõnatyhy-ki kòdòhònonykre. ⁴³Iruruõ-di umy heka rahâloodŷynymyhyre ibinare, tahe iruxeramy tarurutyhy-di kòdòhònonykre. ⁴⁴Iny umy wesemy rahâloodŷymyhyre, tahe tyytyby wese kia umy-di kòdòhònonykre, biuludu mahādu wahe. ⁴⁵Kiamy heka ritidŷyna-ki roire. Iny umy riuhemyhÿreki, tule tyytyby umy riuhemyhÿremy rŷire: Juhuu inyiru Deuxu riwinyre Adaõ heka rare. ⁴⁶Juhu tahe inyumiñreny tayry-di riwinyre idi tahe ritytybynyre. ⁴⁷Juhuu ludu hâbu suribi ije rare. Ihewo-ribi Hâbu biu-ribi ihÿre Kristu wahe. ⁴⁸Juhuu hâbuwesemy ibutumy iny bede ludu ihÿre juhuu inytyhy wese wahe. Hâbu biuludu wesemy ibutumy biu ludu mahādu ihÿre. ⁴⁹Tai tahe kabede hâbu wesemy inyboho rŷimyhÿrenye wesereki, tule biu ludu Hâbu wesemy rŷkÿrenye.

⁵⁰Waityhydŷydu Kia heka rarybemahâhyreri, iwese inyboho ihymyhÿrenye wesemy tiu Deuxu Òlôna-ò ralòõtyhy. Iny umy heka ruruhy umy rare, tai tahe Deuxu Òlôna ritaõtyhy, kowa-ò dori iny umy ruruõtyhy. ⁵¹⁻⁵²Tahe aõbo teeryõte adee aritñnykyre: Ibutumy iny ruruõkre. Ibutumy ityhydŷydu iny ruruõôle iumy riwitxiratŷmyranykre, aõwesele reakre, iny tarue riberenymyhyre

wese reakre, ikonana juròna ritxurònkykre. Juròna ritxurònkykre idi ibutumy ityhydýýdu rubumy rýira riumywixiratýmyranykre umytuedeóna-di. Inyboho ityhydýýdu mahádu tulekre.⁵³ Tahe rekexiwiurònkyrenyke, iny bede umy dori rurumyhýre. Rakaumynykre umy witxira-di taita rukururenýtyhy.⁵⁴ Iny umy witxiradikre, tahe kia rybe rexihumy rýikre: Ryberitina rarybere: —Rubu ijesu rikitarenykre;⁵⁵ —Aöherekibo rubu, aijesuna wawana tetaõta? Aöherekibo tiwamytxitxidýýnyôte?⁵⁶ Óraru rubumytxitxidýýdu rare. Bedeywidýý òraru rurudýýna rare.⁵⁷ Deuxu umymy rekeàlãmyhýkre, tii dori ijesu inybohorený ritakemy riwiòhenanymyhýre. Jesuisi Kristu Inynyry-di diwiòhenanymyhýde.⁵⁸ Tahe weseriore luu mahádu, bityhynyhybenyke, ywihyymy ahâbenyke, Wanryr aäomysýdýýna ò hyy tiiemy ahâbenyke. Aaömaysýdýýna Wanryr dee, idi inydee awimy rarootinymyhýre.

16 1Nierumy ararybekre. Kia bibutunykemy kowa tyhydýýdu mahädu-ò, Judeia mahädu wahe. Iwese Alatxia mahädu-ò röerynare

wese, kaiboho tule ijō dee bitabenyke. ² Semana juhu ludu txuu, iny sohoji sohoji tiwesebo tötatenyte jura birarenymahäbenyke rawahikremy. ³ Tai adehemynykreu kia nieru rexihumy rŷikre myiötyhy tahe ijō rarasamy. Tahe mobo kai tyyriti-di buditakre, tii-wana nieru iny ariteònnykre Jerusalë-ò. ⁴ Tahe jiarŷ arakewana iny dee wikeki, tuu wawana kodoikre. ⁵ Macedonia bede-ò arakre rahudi arehemynykremy adeereny watxireri. Macedonia-di delemy arakre. ⁶ Araroorehenykre òsana biubede taile arahukre awanarenyhyyle. Tai ele elemy biwatŷidŷnykre titxibo arakemy. ⁷ Deuxudeewikeki urihimyò aôkô akirený bede arieke bededŷñana arahukre akirený. ⁸ Efesu hâwâ-ki Pentecoste woranabedehesi konana-ò ariijekre. Idi tahe arakre. ⁹ Ijötòbònähaky wese irayhyky rŷimyhŷre waaomysdŷ. Tai waaomysdŷyna irutaõre, ihâre ta wamy òlodu sôwere. Namy sôwehyvmy taheka òlodu rŷire.

¹⁰Tahe, Tximòtxi rakeki, iixyrú lau bijemy tii dori Deuxu aômysydyyna diwinymyhýde wawese. ¹¹Inyó Tximòtxi-di aômy aôkô ihýkeki heka wadée awiôre. Wadee ityina-ò biwiôhenanybenyke ywina-di. Reraòmahâre dori ityhydýdu serioreboho wana kanakemy. ¹²Inyseriore Apòlo-ò sôwemy rarybewâhâre arorarenymy rakemy ijô iny serioreboho-wana. Tahe tii heka Deuxudeewimy aôkô idi rôhötinymyhýre. Idi tahe rakre ixideewimy tiu txumybo.

¹³ Aōu aōu bexiywinylemy borukubeke. Inatyhymy òbitimy myibenyeke, hâbu rurutere wesemy bexirurudýnyke. ¹⁴ Aõhebo botýnybenykemy ywina-di luuna-di botýñnymy boibemahâke.

15 Tefana, tasý mahádu-wana Akaia bede ludu-ki ityhydýýdumy juhuu rare. Kia teertyentyte. Tiiboho ityhydýýdu mahádu wiòhedýýduhvvymy ihýrenyre.

¹⁶Tamy boholabenyke, ibutumy tamy wityhymy biwinybenyke. Tule kia wese wiòhedŷdu biwiòhenanybenyke. ¹⁷Tefana, Fortunatu, Akaio kaò ditehemynydenye. Taita wadeysamy watxireri. Tiiboho riwawiòhenanyrenyre kaiboho kaki aôkô atximahâtenyteki. ¹⁸Tiiboho wawo-ribi riwateysadŷýnyre, araykyreny òsñy tule wahe. Kia mahâdu heka ratyhydŷýmyhyké.

¹⁹Kaki Asia bede-ki ibutumy dohodŷŷna mahâdu tarybe wehityhyna adeereny riwahinyrer. Akila, Prisila-wana taluuna Wanyrŷnimy rybe adee riwahinyrenyeri taheto-ki dohodŷŷnarený mahâdu tule wahe. ²⁰Ibutu seriore mahâdu rybe wehityhyna adeereny riwahinyrer. Birybenybenykreu wii bimybenykre wiwetya-ki seriorewesemy tamy luòsôna òbitityhyna-di buòbenykre.

²¹Iroo tahe jiarŷ ariritinykre wadebò-di wahe. Jiarŷ Paulo warybe wehityhyna rewhinyre. ²²Inyô Innyryŷ luuôkeki, aôbinahakŷbo tamy kanake, kiamy rexirybenyre: ‘Maranata’ kia heka Jesuisi wymy kanake rare. ²³Deuxu luuna adeereny kanakemy idi watxiwâhâre. ²⁴Ibutu-ò waluuna Jesuisi Kristumy. Kie.